

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 4-50
na mesec „ 1-60

Za inozemstvo celo leto „ 28—

Upravništvo: Knaflova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Dr. Šusteršičev članek v „Slovenec“.

Dunaj, 8. septembra. Včerajšnji dr. Šusteršičev članek v „Slovenec“, ki so ga iz Ljubljane poslali neki dunajski korespondenci. Še predno je izšel, je vzbudil v čeških političnih krogih radi učiteljskega tona, ki ga je izvolil v njem ubrati dr. Šusteršič, nemalo začudenje in nevoljo. Splošno se sodi, da bi bilo bolje, ako bi dr. Šusteršič obdržal dobre nauke zase, ker jih sam bolj potrebuje, ter prepustil sodbo o svoji politiki drugim, ki so v to gotovo bolj kompetentni, kakor on. Sicer pa se za Šusteršičeve „dobre nauke“ češki politiki ne bodo brigali.

Praga, 8. septembra. Današnji „Čas“ beleži dr. Šusteršičev članek v „Slovenec“, ter izvaja med drugim: „Dr. Šusteršič pravi, da politika „Slovanske Enote“ pod njegovim vodstvom ni doživela nobenih neuspehov. Ali to ni neuspeh, ako je še vedno na krmilu Bienenrthovo ministristvo, dasi je bilo vse stremljenje „Slovanske Enote“ osredotočeno na to, da se strmolglavi ta kabinet? Ali niso od te zgrešene, od Šusteršiča in avgurirane obstrukcionistiške taktike trpeli občutno škodo ne samo Slovenci, marveč tudi Čehi, parlament in parlamentarizem?“ — „Čas“ nato zavrača očitjanje, da bi Čehi za ponesrečeno taktiko in za neuspehe delali odgovorne Slovence, da odgovornost v tem oziru pripisujejo samo dr. Šusteršiču, ki menda misli, da se politične uspehe da doseči samo potom obstrukcije. Končno povdarja „Čas“, da je dr. Šusteršič v parlamentu definitivno doigral svojo vlogo.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Dunaj, 8. septembra. Praška češko - nemška pravna pogajanja se prične dne 18. septembra. Sklicali jo bodo deželni maršal knez Lobkovic, dr. Škarda in dr. Eppinger. Vlado bo na konferencah zastopal namestnik grof Coudenhove. Udeležijo pa se jih: po 8 zastopnikov čeških in nemških meščanskih strank in po dva zastopnika češkega in nemškega veleposestva.

Dunaj, 8. septembra. Navzlic skeptičnim sodbam v javnosti, prevladuje v vladnih krogih mnenje, da razpoloženje za spravo ni ravno neugodno. Veliko važnost se polaga zlasti na to, da se je posrečilo sploh spraviti Čeha in Nemce k eni mizi in že temu neznatnemu dogodku se pripisuje velik pomen. Splošno se naglašja, da je od usode češkega deželnega zbora odvisna nadaljna politika v parlamentu, da, poudarja se celo, da je od tega odvisna tudi izprememba sistema. V slučaju pa, da bi se pravna pogajanja ne posrečila in da bi češki deželni zbor ne mogel poslovati, grozi na jesen razpust poslanske zbornice.

Dunaj, 8. septembra. Danes popoldne je bil načelnik mladočeškega

izvrševalnega odbora dr. Škarda zopet pri ministrskem predsedniku baronu Bienenrthu. Predložil mu je načrt, kako se naj vrše pravne konference v Pragi. Bienenrth je bil s tem načrtom zadovoljen. Poslanec razpošilja vabila na konference deželni maršal knez Lobkovic. Pred konferencami bodo imeli deželnozborski češki klubi svoje posvetovanje. Nemci nameravajo preje sklicati shod vseh nemških poslancev v češkem deželnem zboru.

Praga, 8. septembra. V nemških poslanskih krogih zatrujejo, da bodo Nemci dopustili zasedanje češkega deželnega zbora samo v slučaju, ako Čehi pripuste administrativno razdelitev Češke in narodnostno omejitve posameznih okrajev.

Praga, 8. septembra. „Prager Tagblatt“ javlja, da sodijo nemški poslanci prav pesimistično o uspehu pravnih pogajanj. Po njihovem mnenju bodo konference popolnoma brezuspešne. Vlada bo morala češki deželni zbor razpustiti. Ker v tem slučaju tudi državni zbor nima nobene pravice do življenja, bo vlada primorana na jesen razpustiti tudi parlament.

Pravila za enotni češki klub.

Praga, 8. septembra. Včerajšnja vest o pravilih za enotni češki klub, popravljamo v toliko, da je imel dr. Pacak ta pravila že prej sestavljena in da se ga je sedaj samo pozvalo, naj jih predloži.

O seji nemško - narodnega kluba.

Solnograd, 8. septembra. Poslanec dr. Sylvester izjavlja v „Salzburger Volksblattu“, da poročila o seji nemško - nacionalnega kluba niso bila povsem točna. Taktike kluba niso kritizirali samo radikaleci, marveč tudi drugi poslanci, toda ti so naglašali, da je treba vztrajati v dosedanjem razmerju k vladi. Dr. Sylvester pravi, da bo šla k ministrskemu predsedniku posebna deputacija, ki mu bo razložila vse zahteve nemško - nacionalnega kluba.

Češki kandidat na Dunaju.

Praga, 8. septembra. Čehi v Leopoldskem okraju na Dunaju, ki ga je, kakor je znano, zastopal pokojni župan dr. Lueger, nameravajo pri dopolnilnih volitvah postaviti svojega kandidata.

Bienenrth pri cesarju.

Dunaj, 8. septembra. Cesar sprejme danes ministrskega predsednika barona Bienenrtha v posebni avdijenci. Bienenrth bo vladarju poročal o bodoči deželnozborski in državnozborski kampanji.

Shod krščansko - socialne stranke.

Dunaj, 8. septembra. Strankarska skupščina krščansko - socialne stranke se vrši na Dunaju meseca novembra. Preje pa se vrše po raznih deželah provincijalni krščansko - socialni shodi. Prvi takšen shod se bo

vršil na Štajerskem, in sicer v prvi vrsti radi tega, da poravna nastali spor, ki sta ga povzročila fronderja urednik Neunteuffel in državni poslanec vitez Pantz.

Nemško - nacionalen sestanek v Celovcu.

Dunaj, 8. septembra. Med nemškimi poslanci se agituje, da bi se mesto odpovedanega nemško - nacionalnega shoda, ki bi se imel vršiti v Celovcu dne 24. in 25. septembra, priredil ravnotam sestanek vseh nemških takozvanih svobododomiselnih poslancev, na katerem bi se razpravljalo o bodoči nemški politiki in taktiki v parlamentu.

Tržaški župan — povzročitelj protislovenskih demonstracij.

Trst, 8. septembra. Docela dognana stvar je, da ni povzročitelj nedeljskih protislovenskih demonstracij nihče drugi, kakor tržaški župan dr. Valerio sam. Neovržno s pričami dognano je, da je župan dr. Valerio demonstrantom klical: „Curaggio fioi!“ (Pogum, dečki!) ter neprestano bodril izgednike z vzkliki: „Evviva Trieste italiana!“

Nov nemški list v Celju.

Celje, 8. septembra. Neodvisno meščanstvo namerava izdajati v Celju nov neodvisen, nemško pisan list, s katerim namerava začeti boj proti sedaj vladajočim nemško - nacionalnim klikam v Celju in drugih spodnještajerskih mestih in trgih. List bo zastopal osobito gospodarske koristi srednjih slojev in bo zagovarjal narodnostni sporazum na Sp. Štajerskem, in sicer na pravični podlagi. Tako glasilo bodo simpatično pozdravili in podpirali tudi Slovenci.

Dvorni svetnik dr. Ploj med svojimi volilci.

Ormož, 8. septembra. Dne 18. septembra priredi dvorni svetnik dr. Ploj shod svojih volilcev pri Veliki Nedelji blizu Ormoža, na katerem zavzame svoje stališče k tekočim važnim političnim dogodkom.

Kolera v Istri?

Pulj, 8. septembra. „Giornaletto di Pola“ javlja, da se je te dni neka oseba na ladji pripeljala v Poreč in se od tu napotila v Sovištine. Šest ur po prihodu je ta oseba umrla na znakih kolere. Zdravniška preiskava tega slučaja še ni dognala.

Nameravan atentat na carja?

Friedberg, 8. septembra. Splošno zanimanje vzbuja ta - le skrivnostna afera: V Friedberg sta se pripeljala dva moža, ki sta bila v uniformah poročnikov 88. pehotnega polka. Ogledata sta si kraj in se nato napotila proti gradu, kjer stanuje ruska carska dvojica. Ker sta bila v uniformi častnikov, jih je straža brez vstopnic pustila v grad. Tako sta prišla neposredno do vrat carjevega stanovanja. Tu pa jih je ustavila policija, ker se nista mogla iz-

kazati z legitimacijami. Nato sta izginila brez sledu. Domneva se, da sta bila dva preoblečena anarhista, ki sta imela namen, izvršiti atentat na ruskega carja. To domnevanje se zdi tembolj upravičeno, ker se ve, da se nahaja 88. polk na vajah, da torej poročnika tega polka v tem času nista mogla priti v Friedberg.

Ruski finančni minister na Kavkazu.

Berolin, 8. septembra. „Lokal-anzeiger“ javlja iz Petrograda, da se je finančni minister napotil na Kavkaz, da tam nakupi vladi kavkazsko železnico, ki jo nato misli vlada še izpopolniti in podaljšati.

Šola v Poštorni.

Dunaj, 8. septembra. Kljub strastni nemški agitaciji proti obisku češke šole v Poštorni, se je včeraj vpisalo v češko šolo 350 otrok, v otroški vrtec pa 150.

Železnica na Rakso.

Gradec, 8. septembra. Današnja „Tagespost“ javlja, da je železnica na Rakso toliko, kakor zagotovljena.

Država brez glavarja.

San Jago da Chile, 8. septembra. Nedavno tega je v Bremenu umrl nagle smrti predsednik čilenske republike Mont. Sedaj je umrl tudi podpredsednik Albano.

Povodenj na Moravskem.

Brno, 8. septembra. Velikanske povodnji so povzročile te dni na milijone škode. V Domažlicah se je podrla 18 hiš, v vasi Čeh 10, v Moštjenicah 14 in v Kulovicah okrog 100 hiš. V Domažlicah so utonile 4, v Kulovicah pa 6 oseb.

Poneverjenja v Sibiriji.

Berolin, 8. septembra. Iz Petrograda javljajo, da je dal senator Medes pri reviziji v Tomsku aretirati vse tamkajšnje intendantske uradnike, med temi tudi generala Langa. Poneverjenja baje znašajo 4 milijone rubljev.

Preganjanje poljskega časopisja na Poznanjskem.

R. — Vratislava, 8. septembra. Proti uredniku listov „Kuryt Slonski“ in „Polak“, poslancu Korfanti-ju je državno pravdnništvo uvedlo kazensko postopanje radi ščunvanja k nasilnostim, ker je bila v teh listih priobčena kratka notica pod naslovom: „Kaj si ti?“ in ker se je na to vprašanje odgovorilo v notici: „Zapomni si, da si Poljak, in da ne smeš trpeti, da bi te kdo in najsi bo to tudi vladin organ — nazival drugače.“

R. — Varšava, 8. septembra. Po vsej Poljski se silno širi Mariaviti-zem. Ljudje prestopajo trumoma iz katolicizma v novo veroizpoved. — Predvčerajšnjim sta bila v Lovicu dva duhovnika posvečena v mariavitske škofe.

Vloga slovenskih klerikalcev.

III.

Jasno je, da se ne dajo udušiti upravičene zahteve posamnih narodov, še manj pa zlomiti moč Slovanstva.

Naravnost nespametno je, ako se hoče proglasiti za nelojalne in veleizdajalce tiste, ki to niso in nečejo biti, ter poslušati na goljufiva laskanja tistih denuncijantov, ki v resnici delujejo za interese, ki so vse preje, kakor interese naše monarhije in njene bodočnosti.

Toda nam ne gre za kritiko, marveč naš namen je samo ta, da razkrinkamo pred javnostjo ta kurzin ga spravimo v zvezo z akcijo klerikalizma v naših pokrajinah, s klerikalizmom, ki mu je središče Ljubljana in ki stremi za tem, da je na uslugo vladi, kakor smo že opisali.

Slovenski klerikalizem teži v resnici za tem, da postane neke vrste razstreljivo, ki naj razstori južno slovanstvo in po možnosti v zvezi z enakimi akcijami med ostalimi slovanskimi narodi — tudi vse slovanstvo.

Gre za to, da se v narodih samih uniči ideja svobode, duh svobodnih teženj in da se obrne pozornost narodnih slojev na vprašanja, spadajoča v področja, ki niso vladni politiki nevarna in pogubna.

Gre za to, da se narod priuči, da narodnost ni najglavnejše vprašanje, marveč da se mora narodnost podrejevati drugim interesom.

Teži in stremi se skratka za tem, da se ubije misel slovske vzajemnosti, da se z verskimi vprašanji povzroči razdor med pripadniki enega in istega naroda, skratka, da se kastrira vse slovansko narodno gibanje za ravnopravnost in neodvisnost.

Ker protislovanski sistem ni mogel, da bi od zunaj premagal vedno bolj naraščajočo moč Slovanov, se je lotil sredstva notranje raztvorbe.

Ker je našel na Slovenskem pripravnost tla in v narodu samem elemente, ki nimajo čisto nič liberalnih in historičnih tradicij, se je poslužil njih, da v tej zemlji osnuje centralo za akcijo med Jugoslovani.

Cilj tega kurza je, da povodeni pojem in misel slovansko, ker je ni mogoče premagati in uničiti s silo in da mesto nezanesljivega in centripetalnega slovanstva zasnuje »zanesljivo«, lojalno, v resnici pa evnuško slovanstvo, ki bo vršilo vlogo Janičarjev in zasledovalcev vseh onih elementov, ki niso po volji vladi.

Uživotvoriti se ima tako slovanstvo, ki bo verovalo vsaki vladni obljubi in podpiralo vlado in ji dajalo svoj moralni plačet tudi za dejanja, ki bodo sicer v vsej javnosti vzbujala odpor, zasnovati se ima tako slovanstvo, ki bo na vse kimalo, četudi

ne bo vlada izpolnjevala svojih obljub, in govorilo, da uvaša te tak položaj vlade in da v višjem interesu ne zahteva izpolnitve onih obljub.

Zgleda takšnih pojavov smo že videli zadnja leta v izobilju, tako v Bosni, kakor v Banovini in na Slovenskem.

A da ti pojavi postanejo pravila, to je naloga, to je miselja akcije slovanskih klerikalcev in njihovih zaveznikov na slovanskem jugu.

Njegova visokost ...

Vsega mogočnega klerikalni kolvodja dr. Šusteršič je postal silno imeniten, tako slaven, da o njem govorijo sedaj ves svet, to se pravi tisti nemški časopisi, ki nimajo sedaj v dobi splošne politične suše o ničemer drugem ničesar pisati. V dobi kislih kumar je tudi vznikla v predalih »Neue Freie Presse« evetka »Seine parlamentarische Hoheit der Herzog von Krain«. O te kisle kumare, da poganjajo že take cvetove!

Kaj pa je s Peernom?

Časopisje je razkrilo takšne škandalozne stvari o profesorju na tukajšnjem ženskem učiteljskem in okrajnem šolskim nadzorniku Peerzu, da bi bil povsod drugod nemogoče na takem mestu. A pri nas? Peerz bo še vedno »vzgojeval« bodoče vzgojiteljice naše mladine in bo še vedno nadzoroval učiteljice v kočevskem okraju. Škandal! V imenu javne morale zahtevamo pojasnila od predsednika deželnega šolskega sveta barona Schwarza! Tu sem, tu sem vtaknite svoj nos, gospod Schwarz, in naučite gotove ljudi »mores«!

Kranjska hranilnica in turistika.

»Slovensko plan. društvo« je zaprosilo ob svoji ustanovitvi l. 1893. »Kranjsko hranilnico« v Ljubljani podpore v izvrševanje svojih plemenitih, obče koristnih namenov. Kako se je odzvala hranilnica prošnji, pričaja slovenskemu svetu njeno pisanje društvu, ki ga priobčujemo do besedno v izvirniku:

»Krainische Sparkasse in Laibach«.
E. No. 1556.

An
den löblichen »Slovensko planinsko društvo«
Laibach.

Auf die geschätzte Zuschrift vom 30. März d. J. beehren wir uns mitzutheilen, dass die Direction die gewünschte Subventionierung abzulehnen sich veranlasst fand, da sie die Nothwendigkeit oder Erspriesslichkeit eines zweiten Vereines in Laibach für alpinistische Zwecke nicht zu erkennen vermochte.

Laibach, 2. Mai 1893.

Dr. Jos. Suppan.

Jos. Luckmann.

Svetovalec pri tem pisanju, ki ga priporočamo zvestim zaveznikom kranjskega Nemštva v preišljevanje, je bil tudi c. kr. profesor na ljubljanski obrtni šoli, Jos. Vesel, tista

izdajica, ki je zahajala svoje dni v slovensko družbo, pa ga je moralno izbacila zaradi njegovega »značaja«. Značilno za tega javnega učitelja je, da so ga tudi že njegovi tovariši — pristni Nemci — do grla siti.

Slovenska umorjena. — Njeni morilec župnik, kuharica in hlapec.

Poročali smo že, da so pred par dnevi v Zadru aretirali župnika Tomaševiča in njegovo kuharico, ker je v ječi v Kopru se nahajajoči bivši župnikov hlapec Šime Kovačević priznal, da sta župnik in njegova kuharica sokriva umora, zaradi katerega je bil on obsojen na smrt in kasneje pomiloščen v 20letno ječo. O tem dogodku smo pred leti obširno poročali. Stvar pa je bila tako - le: Meseca avgusta 1905. l. je bila v Polešniku pri Zadru v hiši župnika Fr. Tomaševiča umorjena starica Ana Rančigaj, župnikova teta, doma iz Gotovelj pri Celju. Ana Rančigaj je imela v banki v Zadru naloženih 40.000 K. Ta denar bi imel podedovati njen nečak župnik Tomaševič. Ker pa starica ni bila zadovoljna z razuzdanim življenjem župnika Tomaševiča, ki je živel s svojo kuharico Antonijo Ostriž v konkubinatu, je nameravala župnišče zapustiti.

Seveda bi s tem prišla v nevarnost za župnika dedščina v znesku 40.000 K. Da to prepreči, da bi prišla dedščina v druge roke, je župnik v družbi s svojo kuharico najel svojege hlapca Š. Kovačevića, naj teta umori. Ta je to storil. Dasi je župnik stvar nato tako uredil, kakor da bi njegova teta umrla naravne smrti, vendar je zločin prišel na dan in državno pravdnštvo je tožilo radi umora vse tri: župnika, kuharico in hlapca. Porotna obravnava o tej stvari se je vršila leta 1906.

Pri tej obravnavi sta bila župnik Tomaševič in kuharica Ostriž oproščena kljub raznim obteževalnim okolnostim, hlapec Kovačević pa je bil obsojen na smrt, kasneje pa pomiloščen v 20letno ječo. Zaprt je bil v kaznilnici v Kopru. Tu je pred par dnevi razkril vse. Izpovedal je natančno, kako sta ga župnik Tomaševič in kuharica dolgo časa nagovarjala, naj umori staro, kako sta ga usodepolno jutro opijanila, kako se mu je takrat kuharica udala, da ga še bolj omami, kako je po izvršenem zločinu župnik položil staro in posul okrog nje riž, da bi bilo bolj verjetno, da je padla in se ubila itd.

Kovačević je nadalje še odkril, da je kuharica spočela župniku tri otroke in da je bil on poslan v Zadar k babici, ki bi spravila te otroke s pota.

Končno je tudi povedal, da ve, kje je zakopan eden izmed teh otrok.

Kovačevića so nato prepeljali v Zader in od tu v Polešnik. Tu je moral sodni komisiji pokazati mesto, kjer je baje po njegovi izpovedbi zakopan župnikov in kuharični sin.

Komisija je dala na dotičnem mestu kopati in res so našli v globi-

ni 15 cm otroške kosti. S tem je bilo dokazano, da Kovačević ni lagal, zato je tudi državno pravdnštvo takoj predložilo obnovitev kazenskega postopanja. Še isti dan so zaprli v Zadru župnika Tomaševiča, ki se je prav pripravljal, da odide na novo boljšo župnijo v Barbat na otoku Paga, in njegovo kuharico Antonijo Ostriž.

O stvari homo seveda še poročali. Danes hočemo navesti samo eno zanimivost: župnik Tomaševič, ki je, kakor dogodek kaže, vse preje, kakor človek, je bil intimen prijatelj tržaškega političnega in brnjavnega ravnotežja dvornega svetnika Pattayja, ki je redno hodil obiskovat župnika in njegovo pikantno kuharico. Pri obravnavi leta 1906. je bil tudi zaslišan, kar ga je silno kompromitiralo. Ko sta bila župnik in kuharica oproščena, je bil nekoliko rehabilitiran. A sedaj? Bo pač ostal kompromitiran do mozga!

Uboj v Vrbju pri Žalcu pred sodnijo.

Sedaj je torej v znani vrbenski ubojni aferi tudi govorila sodnija. Anton Pesko je bil zaradi prekoračenega silobrana obsojen na tri mesece težke ječe. O obsodbi si lahko vsakdo misli svoje; kakor je znano, je stalo državno pravdnštvo s sodnimi zdravniki, samimi Nemci, na stališču, da je bila Cokanova rana na prsih samo vrezina in da je umrl »vsled otrpnjenja srca« — menda slučajno baš dva dni po napadu v Vrbju! Drž. pravdnika namestnik Bračič in zagovornik Peskov dr. Benkovič sta se soglasno branila zaslišanja dr. Bergmanna iz Žalca, kateri je Cokana lečil in kateri se je izrazil, da uhaja iz rane zrak. Peskov nož bi torej ne šel samo do prsne mreže, temveč jo je predril — in potem bi bila Cokanova smrt lažje umljiva, kakor po sodbi celjskih nemških zdravnikov. Sodišče je — značilno — odklonilo zaslišanje dr. Bergmanna. Pa najsi bode ta stvar kakorkoli: razprava je popolnoma dokazala, da je bilo razburjenje savinjskih naprednjakov zaradi tega uboja popolnoma opravičeno. Kajti dognalo se je, da so vrbenski fantje čakali na udeležence Ciril-Metodove slavnosti v Žalcu; dognalo se je, da je Pesko napadel Cokana, ko je ta šel na pomoč napadenemu kmetu Korentu, katerega so klerikalni fantini prijeli zaradi tega, ker je raje šel na Ciril - Metodovo slavnost v Žalec, ko na njihovo veselico v Vrbju. Dognalo se je, da Cokan ni imei seboj niti noža, niti kakega drugega orožja — in vendar ga je po razsodbi sodišča zbedel Pesko v silobranu! Zanimivo je končno, da je Pesko izjavil, da je najodločnejši pristaš klerikalne stranke v Vrbju pri Žalcu. Verujemo! Kajti treba je res odločnosti že k drugemu uboju iz političnih ozirov! Iz cele afere rezultira vsa žalostna pokvarjenost mladine, katera je pregloboko zašla v mreže klerikalnih društev in kaplanov. »Krščansko-socialna zveza« in »Or-

LISTEK.

Življenje in trpljenje mladega piščanca.

Žalostna povest à la Chantecler.
Spisal Milan.

Vsakdanja je povest, ki vam jo tu pripovedujem. Vsakdanja, pravim, zakaj vsakdo jo je že gotovo ne-štetokrat srečal na potu svojega življenja. Ko jo je videl prvič — to je bilo še v njegovih otroških letih — jo je začudeno pogledal, a ni je še umel, zamahnil je z roko in šel dalje. Pozneje jo je srečaval vedno pogostejše in navadil se je je že tako, da je niti opazil ni več. In tako se je ponavljala povest in nas srečevala, ne da bi nam bila sila nje tragike očita.

Toda zadnjič se je zgodilo nekaj posebnega. Šla je zopet mimo mene — otroka po letih, starca po izkušnjah — in videl jo je otrok in starac je spoznal neizmernost njene tragike.

Mlad piščanec se je poslavljajal od svoje matere, poslavljajal se je od idiličnega življenja in odhajal v mesto, v šolo življenja. Prišla je stara kmetica, prišla ga s koščeno roko in ga zaprla v tesen kurnik. Dvignila ga je neokretno na star voz, počil je bič in koleselj se je odgugal proti mestu. Enakomerno je škripal voz, zastokal ob vsakem kamenu in mrmraje je zaklel kmet, da se mu je zmajala pipa, pljunil v stran in udaril z bičem po konju. Grozna je bila ta pot za našega piščanca, bila je to vožnja Petra Novljana: skozi trpljenje v smrt. Dospel je v mesto, bil nesrečen sramotno postavljen na trg in tam ga je končno kupila debela ženica. Pot s trga v novo domovje je bila neznosna. Mladi mučenik se je spomnil rojstne vasice, spomnil se je svojih staršev in navdajala ga je grozna zavest: minilo je, nikoli več, nikoli! Postajalo mu je tesno pri srcu in kri mu je silila v glavo: kruta ženica ga je držala za noge, tako da mu je glava prosto visela k tlom.

Končno sta dospela do cilja. Odprla so se mala vrata, odprla in zaprla, in že je sedel piščanec v samotni kletki in tesno mu je postalo v prsih, toliko da ni jel plakati. Toda kakor

otrok, ki ga potolaži trenutno veselje, tako so se tudi piščancu posušile prve solze ob pogledu na polne skledice sočnate jedi, ki mu jih je prinesla gospodinja. In tako se je zgodilo, da ni občutil takoj prvi večer vse groze svoje osamelosti. Utrujen je zaspal in v sanjah je ugledal svojo vasico in veselo skakljanje bratcev in sestic okoli sebe. Prihodnji dan se je zbudil zarana. Pogledal je v zlato jutro in se začudeno ozrl. Svojecev ni imel več okoli sebe, polagoma se je zavedel svojega obupnega položaja in stresel se je. Kmalu je prišla ženica, tista, ki ga je odnesla v to ječo, z novim življenjem. In zopet se je spomnil piščanec svoje matere in onih časov, ko mu je pravila grozno povest, kako je čarovnica zaprla ubogo deklico, jo pitala in jo potem porogljivo ogledavala v kletki, dokler se ji že ni zdelo dovolj tolsti in jo končno ... Ne ne, konec je bil prestrašen, piščanec je postajal strah in s trepetajočim glasom je jel klicati: »Mati, mati!« Toda nihče se ni odzval tem obupnim klicem, izgubljali so se v daljavi, nihče jim ni odgovarjal.

To so bili prvi žalostni dnevi v življenju našega piščanca. In v teh dneh se je zbudil prvič v mladi du-

ši hrepenenje, vroče hrepenenje po domu in svobodi. In tako so tekli mimo njega dnevi, vsak je prinesel s seboj novo trpljenje, a le malo veselja. Nove skrivnosti so se razgrinjale pred njegovimi očmi in kar je moral priti, je tudi prišlo: piščanec se je pohujšal.

Njegova kletka je stala na dvorišču, obdanem okrog in okrog z visokim zidom. In ko je prišla pomlad, so se jeli vrabci na tem dvorišču ljubiti. Ljubimkovali so na predrzen način in brezstidno, kakor jim je že to v krvi. Očitno so se poljubovali, objemali in ženili in sicer tako blizu kurnika našega jetnika, da se je siromak moral pohujšati. Strme je zrl na razuzdano življenje, ki je prišlo s spomladjo na dvorišče, zrl v ta divji metež in jel razmišljati. Vsa stvar se mu je zdelo velika, težavna uganjka in njena rešitev najvažnejše delo. Polagoma so se mu odpirale oči in kmalu je prišel do spoznanja: uganjka je bila rešena, piščanec pa pohujšan. In piščanec je stopil v novo dobo svojega življenja, pohujšanje ga je prelevilo v piško.

(Konec prihodnjic.)

li« so dobili svoj krvavi pečat iz bratske krvi, katerega ne more nikdo izbrisati.

Kake deželne uradnike imajo na Štajerskem.

Iz Rogatec nam pišejo: Naši javnosti je še v živem spominu, kako trdovratno so se trudili Nemci, da deželni odbor nastavi kot drugega potovalnega učitelja na Sp. Štajerskem nemškutarja Pirstingerja. Deželni odbor se je nemškemu željam udal — in Pirstinger je bil imenovan. V ponedeljek je napovedal poučno predavanje v Žetalah — na delavnik, torej v čisto kmečki fari! Vendar pa so kmetje prišli. Pirstinger pa ne. Seveda so bili silno razburjeni nad vestnostjo tega nemškutarkega potov. učitelja, kateri se bolj briga za prijetno zabavo v Sladini, ko za svoj poklic.

Pošta na Krki.

Pisali smo že v »Slov. Narodu« o poštinih razmerah na Krki. Poročali smo, kako nemarno opravlja poštna upraviteljica svojo poštno službo: da ne oddaja došlih pism o pravem času in ne denarnih nakaznic; ona svojeglavno trdi, da ga ne pozna, kdor pride na pošto, ko poteče nekaj dni ali pa poslatve kar nazaj pošlje, od kod se prišle. Tako je sploh po njenem mnenju najmanj posla na pošti. Ako stranke kaj od nje zahtevajo, jih lepo ozmerja in iz pošte sobe pože. Dne 22. junija t. l. je bil g. pošt. komisar tukaj na Krki, nadzoroval pošto in je našel vse v lepem redu, kakor se je pred menoj izrazil. Ker sem se bil jaz pritožil na c. kr. pošt. ravnateljstvo v Trstu, je tudi mene zaslusal, kaj da imam proti pošt. upraviteljici. Odgovoril sem mu, kar sem zgoraj navedel in dostavil, da imam na razpolaganje dvajset prič, da niso prejeli pism o pravem času, akoravno so bila med tistim časom na pošti in da je dokazano, da upraviteljica ni hotela pism oddati o pravem času. Gosp. komisar me je prosil, naj že iz človekoljubja potrpi, zakaj upraviteljica da je lahko takoj ob službo, ter mi je obljubil, da bo upraviteljica v dveh mesecih premeščena, čim bo razpisana zanjo primerna služba. Že 22. avgusta t. l. sta potekla tista dva meseca, a pošt. na upraviteljica še ni premeščena, dasi je bila 7. julija t. l. v »Slov. Narodu« razpisana pošt. služba II. razreda (pavšal 540 K) v Šiški. Gospod komisar se je torej izneveril meni osebno dani obljubi. Ali me hoče pošt. ravnateljstvo prisiliti do skrajnih korakov, do pritožbe na ministrstvo in prošnje za intervencijo poslancev?

Ivan Bregar,

trgovec in posestnik.

Nesramnost italijanskih beračev.

Po Ljubljani beračita dve frančiškanki baje za revne otroke na Laškem v rimski provinci Nesramni sta tako, da kar na cesti ustavljata moške in ženske in jih nadlegujeta kot pravi italijanski berači. Seveda od Schwarzja imata priporočilo in potrdilo, da smeta spravljati denar iz neumih ljudi. Občinstvo opozarjamo, naj ne daje tem babnicam nobenega solda, ampak naj da raje za naše narodne namene, za Ciril-Metodovo družbo ali za Sokola. Mi imamo svojih narodnih potreb toliko, da nas ni volja podpirati tujega življa. Kakor uče skušnje, tako beračenje ni nikdar v prid revnim otrokom, pač pa ima namen polniti nikoli sito farovski bisago. Omenjeno bodi še, da ti dve babnici leto za letom obiskujeta naše kraje in da prihajata vedno znova v hišo, četudi si jih vselej ven vrgel. To je dokaz njih usiljivosti, po drugi strani pa tudi, da vselej nabereta lepe zneske, da se izplača priti izmoggavati naše že itak revno prebivalstvo.

Telovadni društvi Sokol I. in II. priredita danes delni izlet v Litijo, kjer bosta prisostvovali javni telovadbi »Sokola« Smartno-Litija. Zbirališče na južnem kolodvoru. Odhod z brzovlakom ob 11. 17 minut.

Zagonetka o strahu na Viču rešena — cepci so pomagali.

V nedeljski jutranji izdaji smo poročali, kaka panika je minuli te-

den zavladala na Viču in bog ve kaj bi se bilo še vse zgodilo in kako bi se peklenski Vičanom nagajal, ko bi ga hrabri viški fantje ne bili pregnali s cepci. Škode je na omenjenem sadonosniku že itak napravil dovolj, kajti s strahom so izginile z drevja tudi najlepše hruške in jabolka. No pa naj bode, da se je v hišo le zopet povrnil blagodejni mir, da je pošast le zopet izginila, odkoder je prišla. Naš izvestitelj se je bil za stvar tako zavel, da si ni preje dal miru, da pride ti grozoti do jasnega. In posrečilo se mu je. Sporoča nam to-le: Na Viču so se bili pritepli eigani, ki so s svetilkami navedene noči hodili po vrtu in obirali lepo ovočje. Ker so imeli velike srebrne gumbce, ki so se pri svetilkah prav lepo svetlikali, je prestrašena gospodinja imela le prav, ki je pravila, koliko luči da je videla po vrtu. Res, kakor bi duše iz vie hodile nazaj prosit pomoči. V mrvi je bil šum, ker so šli nočni gosti nanjo spat, in da si možakarji kaj radi ogledajo hleve, pravzaprav živino, se znano. No, in da se ne branijo po loncih v kuhinji utikati svojih nosov, to posebno dobro vedo po deželi gospodinj. Popolnoma prav je imel dotične hiše gospodar, ki se je bolj zanesel na cepce, kakor na »pananje« strahov, kajti le-ti so jih pregnali, a žal, da prepozno. Ko bi bili namreč cepci preje stopili v akcijo, bi bilo lepo sadje rešeno, pošasti pa že prvi dan prepredene. No, pa vsaj, da je le že pri hiši zaželeni mir in plava nad njo zopet nebeski blagoslov. Drugič pa za takimi strahovi kar s cepci in pomagali bodo več, kakor kak drug blagoslovljeni les.

Razne stvari.

* Izvoz ameriških strojev za poljedelstvo. V ravnokar minolem fiskalnem letu je bilo iz Zed. držav v tujestvo izvoženih strojev za poljedelstvo v vrednosti 30.000.000 dol. Rusija in Argentinijska ste bili najboljši trg. Na Ruskem vladu velika konkurenca, Nemčija je leta 1909 tja prodala za 8.000.000 dol. gospodarskih strojev; Anglija pa za 5.000.000 dol.; zadnje leto pa so Zed. države prodale na Rusko za 7.000.000 dol. strojev.

* Uradniki južne železnice hočejo stavkati. V laškem delu Tirolske nastavljeni uradniki južne železnice so na nekem shodu sklenili, da bodo začeli s štrajkom ali pa s pasivno rezistenco, če se do trgatve ne ugotovi njihovim zahtevam.

* Zima v Švici. Iz švicarskih alp se poroča, da je v mnogih pokrajinah zapadel sneg, celo do 25 cm na debelo, tako, da izgleda v višje ležečih pokrajinah kakor pozimi. V nižjih krajih močno dežuje in se je temperatura znatno znižala. Iz vseh krajev Švice se poroča, da tuji zapuščajo letovišča. Poletna sezija se je v zadnjih dneh v Švici končala.

* Varnostne odredbe proti kole-ri v Ameriki. Iz Washingtona se poroča, da je državni zdravstveni urad ukazal zelo stroge naredbe, da se v deželo ne vtihotapi nalezljiva kolera iz Rusije. Državna oblast je določila, da mora vsak ruski izseljenec prebiti pet dni v karanteni in njegova prtljaga se mora skrbno prekaditi. Karantenske oblasti so dobile ta navodila in jih bodo tudi izvršile z vso strogostjo. Oprezni so tudi na izseljence iz Italije; vlada je odredila, da v luki v Neapolju strogo preiskujeta izseljence dva zdravnik.

* Panamski kanal hočejo utrditi. Kakor poroča »Newyork Herald« iz Washingtona, je vojni departma izdelal načrte za utrditev panamskega kanala, ki bo stala štirinajst milijonov dolarjev. Deluje se na to, da se kakor hitro mogoče začne z delom.

* Strašen samomor. 22letni sin čuvaja Štefana Dankovita na postaji Körmend je nedavno radi neozdravljive bolezni skočil v vodnjak, iz katerega so ga pa že pravočasno rešili. Te dni je nabasal puško s kremenovcem ter jo skril v svojo posteljo. Ko so starši zaspali, je prijel za puško, položil konec cevi med zobe, s palcem na nogi pa sprožil. Kremenovec mu je glavo skoro docela razbil, tako da je bil nesrečnež čez nekaj minut mrtev.

* Ubegla žena. Italijanskemu slaščičarju Fascendi v Glasgowu je ušla njegova žena z nekim dobrim hišnim prijateljem. Zapuščeni mož je šel takoj na lov za ubeglim parom, katerega je zasačil na pariškem kolodvoru severne železnice. Nezvesta žena in njen ljubimec sta baš name-ravala vstopiti v vlak, ki bi ju odpeljal v Calais. V tem trenutku je počil strel in ljubimec se je težko ranjen zgrudil na tla. V nekaj minutah je bil mrtev. Nato je mož pomiril na svojo ženo ter jo tudi zelo nevarno ranil. Fascendo so zaprli.

* Blagajnika v avtomobilu napadli in ubili. Iz Novega Jorka poroča, da so blizu Hudsona napadli blagajnika družbe Atlas-Brick, ko se je vračal v avtomobilu iz Novega Jorka z veliko vsoto denarja, okradli ga ter ga s šoferjem vred ubili. Odnegli so 80.000 dolarjev. O hudodelcih ni sledu.

* Blaznik v cerkvi sv. Štefana na Dunaju. V nedeljo jutraj je prišel v zakristijo cerkve sv. Štefana na Dunaju mlad mož ter prosil cerkovnika, naj z njem opravi generalno izpoved. Ko mu je cerkovnik rekel, da tega ne more storiti, je začel vpiti ter se obrnil na drugega cerkovnika. Ko so poklicali stražnika, je temu pravil in razlagal, da se je že pred tremi leti obesil in da je zdaj zopet zdrav. Blaznika so odpeljali na policijo.

* Grozna najdba. Na vrtu neke hiši v Swamei blizu Londona so izkopali šest krst s trupli novorojenih otrok. Pri policijski preiskavi so našli na vrtu zakopanih še 16 krst s trupli novorojenčev. Dognalo se je, da je v hiši stanujoči grobar zakopal trupla kar na vrtu, da mu jih ni bilo treba nositi na pokopališče.

* Aretacija plemenitega sleparja. V Pragi so aretovali državnega grofa Gabrijela Josipa von in zu Bischoffshausen - Neuenrode, ki je osleparil več praških trgovcev za znatne vsote. Ko so ga pripeljali na policijo, je postal zelo aroganten. Psoval je stražnike, kakor bi bili njegovi vajenci. Ko so ga prignali v celico, je pograbil vrč ter ga vrgel v navzočega detektiva. Nato je začel razbijati opravo tako, da so ga morali končno dati v železje. Zaprli so tudi neko njegovo ljubico z imenom Kepel.

* Hvaljen bodi Jezus Kristus. S tem krščanskim pozdravom je nek socialnodemokratski delavec v železniških delavnicah v Monakovem pozdravljal svoje krščansko-socialne tovariše. Ti so socialista ovadili železniskemu ravnateljstvu, češ, da se norčuje iz Kristusa. Ravnateljstvo, katerega člani so sami brezverci, je delavca zapodilo iz službe.

* Velikomestna slika. K policijskemu sodniku v New Yorku je prišla neka objokana žena. »Prosim vas, gospod sodnik, dajte mi zaporno povelje, — a sramujem se povedati za koga.« — »Čemu bi se sramovali? Povejte le resnico!« jej odgovoril sodnik. Prestrašena in že postarana žena pričela je pripovedovati tole dogodbico: »Imam edino, 22 let staro hčer, katera ima zelo rada otroke. — Na vsak način zahteva zopet enega. Ni oženjena. Pred dvema leti prinesla je štorklja zalega fantiča, in ta je umrl. No — sedaj pa pričakuje drugega. Nikakor mi pa neče povedati ime očeta.« Žena je pričela še glasneje ihteti. Salomonski sodnik ji odgovoril: »Ni je na svetu moči ali zadržka, ki bi branil 22 let staremu dekletu znanje s štorkljami ali otroci, posebno še, ako to odločno zahteva. — Tudi ga ni na svetu sodnika, da bi jo primoral povedati očetovo ime, ako ona stvar prikriva. Pojdite, ne počam se s takimi zadevami.«

Za kratek čas.

— Gospod, vi ste me osleparili. Takrat, ko sem kupil Vašo trgovino, ste mi rekli: »Izborni bodele živeli.«

— Gospod, jaz sem rekel, da bodele Vi lahko izborni živeli, nism pa rekel, da bodele tudi lahko oblačili svojo ženo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pastorič.

Loterijske številke.

Dvignjene v sredo, 7. septembra 1910.

Broj: 14, 84, 15, 70, 74.

Borzna poročila.

Dunaj, 8. septembra. Današnja borza se je začela prav tiho in brez vsakega razpoloženja. Šele opoldne se je situacija nekoliko zboljšala. V tej splošni stagnaciji so kurzi nekoliko popustili, le Montanske vrednosti, tobačne, orožarske akcije in Lombardke so našle precej kupcev. Ogrska krona renta je bila danes cenejša. Devize so popustile.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 7. septembra 1910.

Deležniški papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	93-80	94-—
4-2% srebrna renta	97-65	97-85
4% avstr. krona renta	93-80	94-—
4% ogr.	92-15	92-35
4% kranjsko deželno posojilo	95-25	96-25
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	229-—	235-—
„ „ 1864	323 75	327 75
„ tiske	156 25	162 25
„ zemeljske I. izdaje	299 50	305 50
„ „ II.	277 50	283 50
„ ogrske hipotečne	249 50	255 50
„ dun. komunalne	534-—	544-—
„ avstr. kreditne	521 75	531 75
„ ljubljanske	84 50	88 50
„ avstr. rdeč. križa	62 75	66 75
„ ogr.	38 40	42 40
„ bazilika	29-—	33-—
„ turške	258 75	259 75
Deležn.		
Ljubljanske kreditne banke	444-—	447-—
Avstr. kreditnega zavoda	667 25	668 25
Dunajske bančne družbe	552 75	553 75
Južne železnice	120 50	121 50
Državne železnice	749 75	750 75
Alpine-Montan	758 25	758 25
Češke sladkorne družbe	266-—	270-—
Živnostenske banke	273-—	275 50
Valute.		
Cekini	11-37	11-40
Marke	117-45	117-65
Franki	95-40	95-50
Lire	94 65	94 85
Rublji	253 75	254 75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 7. septembra 1910.

Termin.

Pšenica za oktober 1910.	za 50 kg	10-—
Pšenica za april 1911.	za 50 kg	10-27
Rž za oktober 1910	za 50 kg	7 32
Koruzna za september 1910	za 50 kg	5 95
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5 80
Oves za oktober 1910	za 50 kg	8 08

Efektiv.

10 vin. ceneje.

Boljša redčina sprojme 139

deklice v popolno oskrbo.

Zdravo stanovanje in hrano. — Klavir na razpolago. — Kje, se poižve iz prijaznosti v modni trgovini gospe

Just-Maške, Židovska ulica.

V Študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, eleg. vez. K 2-50,
= s pošto 20 v. več. =

Ustrezaje mnogostranskim željam, je podpisano založništvo izdalo ta krasni roman, ki ga je občinstvo z največjim veseljem čitalo, ko je izhajal v podlistku »Slov. Naroda«. Dejanje, zajeto iz domačega življenja, je jako zanimivo in se razvija v ginljivih in veselih, vedno interesantnih prizorih do pretresljivega konca. »V Študentovskih ulicah« je ljubzenski roman, ki je spisan po resničnem dogodku in ima zgodovinsko ozadje.

„Narodna knjigarna“
v Ljubljani.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite
družbo sv. Cirila in Metoda!

Prodaja fine in jako dobro ohranjene

CITRE

firma Kiendel, po nizki ceni. — Naslov
pove upravnništvo »Sl. Naroda«. 143

Kovaški vajenec

močan, zdrav, se lahko sprejema. —
Fron Wagner, kovaški mojster,
Maria Trest pri Gradcu. 141

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se zahvaljujem vsem dosedanjim p. n. gg. naročnikom, kateri so me počastili z obilnimi naročili v moji dolgoletni delavnici v **Hilberjevi ulici** ter se jim priporočam, da bi mi ohranili svoje zaupanje še v bodoče.

Obenem naznanjam, da sem svojo

ključavničarsko delavnico

izdatno povečal in se preselil iz dosedanjih prostorov v **Hilberjevi ulici**, v popolnoma preurejeno lastno delavnico, Cesta na Rudolfovo železnico št. 10, nasproti restavracije „Novi svet“.

Ker mi bo možno sedaj svoje p. n. naročnike boljše in točneje postreči, se vljudo priporočam za vsa v mojo stroko spadajoča dela.

S spoštovanjem

144

Rudolf Geyer, stavbni, umetni in konstr. ključar.

Usojam si vljudo opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 $\frac{1}{2}$ %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Revnotam menjalnica**: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadrugi pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Največji češki cirkus K. Kludsky

v Ljubljani v Lattermannovem drevoredu

danes in vsak dan ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer

velika predstava z bogatim in zanimivim sporedom.

Ob sobotah, nedeljah in praznikih po

2 gala predstavi 2

popoldan ob 4 uri.

zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ uri.

Pri popoldanskih predstavah plačajo vojaki do narednika in otroci do 10 let na vseh sedežih polovico. Zvečer polna vstopnina.

Natančneje na dnevnih lepakih in v oglasih.

Ravnateljstvo.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K**, obstoječe vloge nad **38 milijonov K**, a rezervni zaklad nad **1 milijon kren.**

Vsaka izguba vložnega denarja je **nemogoča**, ker je pri tej hranilnici **izključena vsaka špekulacija** s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **4 $\frac{1}{2}$ %** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane **domače hranilnike in kreditno društvo.**

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj $\frac{1}{2}$ % na leto.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **K 83.116.121-11**
upravnega premoženja **K 20.775.510-59**

obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **K 20.000.000**

Posoje na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % z 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacije ali pa po 5 $\frac{1}{2}$ % brez amortizacije na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

VRADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven modelj in praznikov.

Telefon št. 188.

Polno hranilnice račun št. 828.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Promese zemljiških sroč k **K 5-50**
žrebanju 5. septembra t. l. po

k žrebanju tiskih sroč **K 8-**
1 oktobra t. l. po

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovenski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond **K 40.000.000** — jamstvo na popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja. Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbovanje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za otrokovo. Banka „SLAVIJA“ razdeljuje vsak čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vsakezi slovensko - narodno upravo. gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zbirališče „SLAVIJA“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se s vsami močmi gozla: »Svoji k svojim!« Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mladenost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginiti. Osobodimo se tujega jarma!